

LIGJI

Nr.9154, datë 06.11.2003

“PËR ARKIVAT”

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI

I REPUBLIKES SE SHQIPERISE

V E N D O S I:

KREU I

OBJEKTI DHE PERKUFIZIME

Neni 1

Ky ligj përcakton rregullat baze për organizimin e funksionimin e shërbimit arkivor ne Shqipëri, institucionet qe kryejnë tete shërbim, si dhe detyrimet e tyre ligjore për krijimin, ruajtjen dhe shfrytëzimin e pasurisë arkivore, si pjese e trashëgimisë kombëtare.

Neni 2

Ne këtë ligj, termat e mëposhtëm kane këto kuptime:

1."Arkiva" janë institucionet shtetërore ose joshtetërore të specializuara, që mbledhin, përpunojnë, administrojnë, ruajnë dhe shërbejnë pasurinë arkivore, e cila mbrohet dhe sigurohet nga shteti. Arkiva janë edhe njësitë strukturore e nënstrukturore të institucioneve të administratës shtetërore qëndrore e vendore, që evidencojnë, ruajnë, përpunojnë dhe venë në shfrytëzim dokumentet e krijuara prej tyre.

2. "**Arkiv**" është çdo pasuri dokumentare që ruhet prej institucioneve të përcaktuara në pikën 1 të këtij neni, si dhe çdo pasuri dokumentare e krijuar ose e ruajtur prej subjekteve joshtetërore, juridike fizike private.

3. "**Autoritet publik**" janë organet përfaqësuese të pushtetit qendror dhe vendor; institucionet e administratës, qendrore dhe vendore të pushteteve kushtetuese; personat juridike dhe fizike, në masën që ata përmbushin funksione publike ose ushtrojnë një detyrë administrative, sipas ligjeve në fuqi.

4. "**Dokumente me rëndësi historike kombëtare**" janë të gjitha aktet që kanë vlerë ruajtjeje të përhershme dhe shpallen si të tilla nga Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave, për shkak të rëndësisë juridiko-administrative, historike, shkencore dhe kulturore për trashëgiminë e popullit shqiptar.

5. "**Dokumente**" janë të gjitha aktet e krijuara nga autoritetet publike, gjatë ushtrimit të veprimtarisë së tyre në funksione administrative; aktet e krijuara nga institucionet joshtetërore, si dhe subjektet juridike e fizike private, kur vlerësohen me rëndësi historike kombëtare.

6. "**Fondi arkivor kombëtar**" është e gjithë pasuria dokumentare, shtetërore e joshtetërore, me vlerë ruajtjeje të përhershme ose të përkohshme, në administrim të arkivave shtetërore a private.

7. "**Kërkues**" është personi që ka paraqitur një kërkesë me shkrim për shërbim arkivor, e cila i është miratuar, me përjashtim të vetë personelit të brendshëm të arkivave.

8. "**Komunikim**" është detyrimi ligjor i arkivave shtetërore për të vënë në dispozicion dhe për t'u shërbyer institucioneve dhe individëve dokumentet që ato ruajnë dhe përmbushja e kësaj përgjegjësie ligjore.

9. "**Rrjet arkivor**" është tërësia e institucioneve në varësi të drejtpërdrejtë, si dhe e atyre që kanë varësi metodologjike-profesionale nga Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave, përshkruar sipas nenit 9 të këtij ligji.

10. "**Shfrytëzim i arkivave**" është mundësia e përdorimit të dokumenteve arkivore, në funksion të njohjes me veprimtarinë e administratës shtetërore dhe e drejta për shërbim me dokumente për qëllime studimore-shkencore ose për nevoja vetjake.

KREU II

FONDI ARKIVOR KOMBETAR

Neni 3

1. Fondi arkivor kombëtar është tërësia e dokumenteve të krijuara, të dërguara dhe të pranuar, gjatë veprimtarisë së institucioneve shtetërore ose joshtetërore, të personave juridike e fizike private, pavarësisht nga koha, vendi, pronësia, mënyra e krijimit dhe lloji i tyre, me vlerë historike kombëtare juridike, politike, ekonomike, sociale e kulturore.
2. Emërtimi i dokumenteve, që përbejnë fondin arkivor kombëtar, shpallet nga Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave dhe është i njësuar në të gjithë rrjetin arkivor të vendit.

Neni 4

Në fondin arkivor kombëtar bëjnë pjesë edhe dokumentet e krijuara nga institucionet e administratave shtetërore të huaja, që kanë vepruar në hapësirën historike shqiptare para shpalljes së Pavarësisë, si dhe dokumentet e organizatave, shoqërive dhe personaliteteve shqiptare, që e kanë ushtruar veprimtarinë e tyre jashtë shtetit.

Neni 5

1. Fondi arkivor kombëtar dhe arkivat mbrohen dhe sigurohen nga shteti, sipas kërkesave të këtij ligji.
2. Shteti shqiptar njeh detyrimet për mbrojtjen e trashëgimisë dokumentare, që rrjedhin nga aktet juridike ndërkombëtare, ku ai është palë nënshkruese.

Neni 6

1. Dokumentet e subjekteve shtetërore e joshtetërore, si dhe të personave juridike e fizike privatë, që janë bërë pjesë e fondit arkivor kombëtar para hyrjes në fuqi të ligjit nr. 7726, datë 29.6.1993 "Për fondin arkivor dhe për arkivat", janë të pakthyeshme, pavarësisht nga mënyra e

hyrjes në arkivat shtetërore, me përjashtim të rasteve kur është parashikuar ndryshe në marrëveshjen e pranimit.

2. Dokumentet që përbejnë fondin arkivor kombëtar nuk dalin jashtë vendruajtjes së përhershme, përveç rasteve kur në ligj parashikohet ndryshe. Në ato raste kur dokumenti del jashtë vendruajtjes, shoqërohet nga një punonjës i autorizuar i Drejtorisë së Përgjithshme të Arkivave. Pas përfundimit të veprimeve procedurale të domosdoshme, dokumenti kthehet në vendruajtjen e përhershme dhe nëse është e nevojshme përdoret përsëri sipas së njëjtës procedure.

Neni 7

1. Përcaktimi i vlerës dhe i afateve të ruajtjes së dokumenteve të arkivave në veprim të institucioneve shtetërore behet nga komisionet e ekspertizës, që funksionojnë pranë këtyre institucioneve. Vendimet e tyre miratohen nga komisionet e ekspertizës, që funksionojnë pranë arkivave respektive të një shkalle më lart, të përshkruar sipas nenit 9 të këtij ligji.

2. Asgjësimi i dokumenteve, që e humbasin vlerën e ruajtjes, behet nga institucionet që i kanë ato në administrim, sipas rregullave të përcaktuara nga Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave.

Neni 8

Institucionet shtetërore ose joshtetërore, si dhe personat juridike e fizike privatë që kanë dokumente të shpallura me rëndësi historike kombëtare, janë të detyruara të dërgojnë të dhëna informuese për efekt regjistrimi në arkivat shtetërore respektive, të përshkruar në nenin 9 shkronjat "b", "c", "ç" dhe "d" të këtij ligji.

KREU III

ORGANIZIMI I RRJETIT ARKIVOR

Neni 9

1. Fondi arkivor kombëtar ruhet, përpunohet, administrohet dhe shërbehet nga rrjeti arkivor i Republikës së Shqipërisë.
2. Rrjeti arkivor i Republikës së Shqipërisë përbëhet nga:
  - a) Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave;
  - b) Arkivi Qëndror Shtetëror;
  - c) arkivat shtetërore që ruajnë dokumente të së njëjtës tipologji (Arkivi Qëndror i Filmit, Arkivi Qëndror Teknik);
  - ç) arkivat shtetërore të sistemit, që funksionojnë në mënyrë të përhershme pranë institucioneve qendrore fondkrijuese;
  - d) arkivat shtetërore vendore;
  - dh) arkivat në veprim të institucioneve shtetërore, qendrore dhe vendore;
  - e) arkivat private.
3. Krijimi i arkivave të rinj shtetërore, sipas pikës 2 shkronjat "c" dhe "ç" të këtij neni, behet me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 10

1. Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave është organi më i lartë i rrjetit arkivor kombëtar. Ajo është institucion qendror në varësi të Kryeministrit.
2. Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave është person juridik. Ajo ka vulën dhe stemën e vet. Selia e saj ndodhet në Tiranë.
3. Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave përfaqësohet nga Drejtori i Përgjithshëm, i cili emërohet dhe lirohet nga detyra prej Kryeministrit.

Neni 11

1. Drejtori i Përgjithshëm është titullari i institucionit. Ai kryen këto detyra:
  - a) përgjigjet përpara Këshillit të Ministrave për veprimtarinë e institucionit;
  - b) miraton rregullore, urdhra dhe udhëzime të detyrueshme për zbatim, në mbështetje të legjislacionit arkivor;
  - c) miraton planet vjetore të drejtorive që funksionojnë pranë Drejtorisë së Përgjithshme dhe ato të drejtorive të arkivave shtetërore vendore;
  - ç) përfaqëson arkivat shtetërore të vendit në organizmat dhe institucionet ndërkombëtare ku ato janë anëtarësuar dhe ushtron të drejtën e votës në emër të tyre.
2. Drejtori i Përgjithshëm kryen detyra të tjera të parashikuara nga Rregullorja e Organizimit dhe Funksionimit të Drejtorisë së Përgjithshme të Arkivave.

Neni 12

1. Nëpunësit e Drejtorisë së Përgjithshme të Arkivave, drejtuesit, specialistët dhe arkivistët, gëzojnë statusin e nëpunësit civil, ndërsa për punonjësit e tjerë zbatohet legjislacioni i Kodit të Punës.
2. Rekrutimi i punonjësve, mënyra e pranimit, lëvizjes paralele, ngritjes në detyrë dhe largimit behet sipas rregullave të përcaktuara në ligjin nr. 8549, datë 11.11.1999 "Statusi i nëpunësit civil".
3. Punonjësit e Drejtorisë së Përgjithshme të Arkivave, te cilët, në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, janë në vende pune që konsiderohen pjesë e shërbimit civil, janë nëpunës në periudhë prove për 1 vit.

Neni 13

1. Në varësi të drejtpërdrejtë administrative të Drejtorisë së Përgjithshme të Arkivave janë Arkivi Qëndror Shtetëror dhe arkivat shtetërore vendore.

2. Arkivat e tjerë, që bëjnë pjesë në rrjetin arkivor kombëtar, të përshkruar në nenin 9 shkronjat "c", "ç", "dh" dhe "e", kanë varësi metodologjike-profesionale nga Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave.

Neni 14

1. Pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Arkivave funksionojnë: Këshilli i Lartë i Arkivave, Komisioni Qëndror i Ekspertizës, Komisioni i Deklasifikimit dhe i Zhvlerësimit të Informacionit të Klasifikuar "sekret shtetëror" dhe Komisioni i Përhershëm i Eksperteve të Vlerësimit të Dokumenteve me Rëndësi Historike Kombëtare.

2. Këshilli i Lartë i Arkivave harton dhe miraton politikat arkivore dhe strategjinë e zhvillimit të shërbimit arkivor.

3. Komisioni Qëndror i Ekspertizës shqyrton dhe miraton listat e dokumenteve për asgjësim, sipas vendimit të propozuar prej komisioneve të ekspertizës, që funksionojnë pranë institucioneve shtetërore, te cilat i dorëzojnë dokumentet e tyre në Arkivin Qëndror Shtetëror.

4. Komisioni i Deklasifikimit e i Zhvlerësimit të Informacionit të Klasifikuar "sekret shtetëror" bën deklasifikimin e dokumenteve, që kanë hyrë të klasifikuara në Arkivin Qëndror Shtetëror dhe në arkivat shtetërore vendore, para hyrjes në fuqi të ligjit nr .8457, datë 11.2.1999 "Për informacionin e klasifikuar "sekret shtetëror"" .

5. Statusi, rregullat, përbërja dhe shpërblimi i anëtarëve të Këshillit të Lartë të Arkivave, të Komisionit Qëndror të Ekspertizës, të Komisionit të Deklasifikimit e të Zhvlerësimit të Informacionit të Klasifikuar "sekret shtetëror" dhe të Komisionit të Përhershëm të Eksperteve për Vlerësimin e Dokumenteve me Rëndësi Historike Kombëtare, miratohen nga Këshilli i Ministrave.

Neni 15

1. Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave harton normën tekniko-profesionale dhe metodologjike të shërbimit arkivor dhe organizon, drejton e kontrollon zbatimin e njësuar të saj në veprimtarinë e të gjithë rrjetit arkivor të vendit.

2. Për krijimin e normës tekniko-profesionale dhe metodologjike të shërbimit, Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave mbështetet në legjislacionin e vendit dhe në aktet e marrëveshjet themelore ndërkombëtare, të pranuar në rang ndërkombëtar, në këtë ligj dhe në Rregulloren e Organizimit dhe Funksionimit të Drejtorisë së Përgjithshme të Arkivave, e cila miratohet nga Këshilli i Ministrave.

3. Rregullat e miratuara prej kësaj drejtorie, në mbështetje dhe në zbatim të këtij ligji, janë të detyrueshme për zbatim në të gjithë rrjetin arkivor të vendit.

Neni 16

1. Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave ushtron të drejtën e përfaqësimit dhe të votës, në emër të shtetit shqiptar, në organizatat ndërkombëtare ku është anëtarë.

2. Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave nënshkruan marrëveshje dy ose shumëpalëshe me institucionet respektive të vendeve të tjera për pasurimin e fondit arkivor kombëtar, për publikimin, shkëmbimin e përvojave, përgatitjen dhe kualifikimin e specialisteve.

Neni 17

Arkivi Qëndror Shtetëror ruan, përpunon, administron dhe shërben:

a) dokumentet që janë trashëguar nga shteti shqiptar nga periudha parashtetërore;

b) dokumentet që janë krijuar nga institucionet qendrore e vendore të administratës shtetërore deri në vitin 1944;

c) dokumentet e institucioneve qendrore të administratës shtetërore dhe të organeve udhëheqëse partiake, të krijuara deri në vitin 1991;

ç) dokumentet e institucioneve qendrore të administratës shtetërore pa kufizim kohor, me përjashtim të atyre që ruhen në arkivat e sistemit ose në arkivat që ruajnë akte të së njëjtës tipologji;

d) dokumentet që janë krijuar prej institucioneve të tjera shtetërore joqëndrore pas vitit 1944, por janë të vetme në llojin e tyre;

dh) dokumentet që janë krijuar prej subjekteve e personave juridike dhe fizike privatë, të kaluara në pronësi të shtetit para hyrjes në fuqi të ligjit nr.7726, datë 29.6.1993 "Për fondin arkivor kombëtar dhe për arkivat".

Neni 18

Arkivi Qëndror Shtetëror ruan, administron dhe shërben trashëgiminë dokumentare joadministrative, të krijuar në hapësirën shqiptare gjatë shekujve, pavarësisht nga fondkrijuesi, gjuha, alfabeti, përmbajtja apo tipologjia e shkrimit.

Neni 19

1. Arkivat shtetërore, që ruajnë dokumente të së njëjtës tipologji janë Arkivi Qëndror i Filmit dhe Arkivi Qëndror Teknik.

2. Këta arkiva kontrollojnë zbatimin e këtij ligji dhe japin ndihmë metodologjike e profesionale në arkivat vendore, ku ruhen dokumentet e së njëjtës tipologji.

Neni 20

1. Arkivat shtetërore të sistemit funksionojnë pranë këtyre institucioneve: Ministrisë së Mbrojtjes, Ministrisë së Rendit Publik, Ministrisë së Punëve të Jashtme dhe Shërbimit Informativ Shtetëror.

2. Institucioni i Kuvendit të Shqipërisë dhe ai i Presidentit i administrojnë dokumentet respektive në arkiva që funksionojnë në mënyrë të përhershme pranë tyre.

3. Arkivat shtetërore të sistemit funksionojnë pranë institucioneve shtetërore, të cilat, sipas Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë, janë institucione të pavarura.

4. Arkivi shtetëror i sistemit të drejtësisë (gjykatat e prokuroritë) krijohet dhe funksionon pranë Ministrisë së Drejtësisë.

5. Arkivat e sistemit funksionojnë sipas kërkesave të këtij ligji.

Neni 21

1. Arkivat shtetërore të sistemit administrojnë dhe ruajnë dokumentet e trashëguara, si dhe dokumentet e krijuara gjatë veprimtarisë së institucioneve që, sipas ligjit, e dorëzojnë pasurinë arkivore pranë tyre. Ata kontrollojnë zbatimin e ligjit dhe japin ndihme metodike në arkivat e institucioneve shtetërore të varësisë së tyre.

2. Arkivat shtetërore të sistemit janë në varësi administrative të drejtpërdrejtë të drejtuesit të institucionit.

Neni 22

1. Arkivat shtetërore vendore administrojnë dhe ruajnë dokumentet e trashëguara, si dhe dokumentet e arkivave të institucioneve shtetërore vendore dhe të organeve të qeverisjes vendore, që veprojnë brenda njësisë administrativo-territoriale përkatëse. Ata kontrollojnë dhe japin ndihmë metodike në arkivat e pushtetit vendor dhe të institucioneve shtetërore vendore, që veprojnë në njësinë administrativo-territoriale përkatëse.

2. Arkivat shtetërore vendore janë të detyruar të regjistrojnë çdo pasuri dokumentare joadministrative, që ekziston në territorin e njësisë së tyre administrativo-territoriale.

3. Këto pasuri i bëhen të ditura menjëherë Drejtorisë së Përgjithshme të Arkivave dhe ruhen në Arkivin Qëndror Shtetëror.

Neni 23

1. Arkivat e institucioneve shtetërore qendrore dhe vendore janë pjesë organike e tyre dhe varen drejtpërdrejt nga drejtuesi i institucionit.

2. Në varësi të vëllimit të dokumenteve që krijohen, pranë çdo institucioni shtetëror funksionojnë: sekretaria dhe arkivi, sekretari-arkivi ose punonjësi i ngarkuar me shërbimin në sekretari-arkiv.

Neni 24

Arkivat e institucioneve shtetërore qendrore dhe vendore kanë detyrë:

- a) të evidentojnë korrespondencën që dërgohet ose merret nga institucioni;
- b) të bëjnë përpunimin arkivor, të ruajnë dhe të shërbejnë dokumentet që administrojnë;
- c) të dorëzojnë dokumentet në arkivat shtetërore, sipas afateve ligjore përkatësisht sipas përshkrimit në nenin 9 shkronjat "b", "c", "ç" dhe "d" të këtij ligji.

KREU IV

ARKIVAT PRIVATE

Neni 25

1. Arkivat privatë e ushtrojnë veprimtarinë e tyre pasi licencohen nga Këshilli i Lartë i Arkivave me propozimin e Drejtorisë së Përgjithshme të Arkivave. Kriteret për licencim përcaktohen nga Këshilli i Ministrave.
2. Pasuritë, që administrohen në arkivat private, gëzojnë të njëjtën mbrojtje nga shteti si ato të arkivave publike.

Neni 26

1. Pasuri të arkivave private, për arsye historike ose me interes publik, mund të shpallen dokumentet me rëndësi historike kombëtare. Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave, si dhe arkivi privat kanë të drejtën e nismës, ndërsa të drejtën e vendimit të shpalljes e ka Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave.
2. Shpallja "dokumente me rëndësi historike kombëtare" e pasurive dokumentare, që ruhen në arkivat private, nuk çënon, kufizon ose ndryshon marrëdhënien e pronësisë.
3. Përfaqësuesi i arkivit privat ka të drejtë të kërkojë ndryshimin e përcaktimit të dokumenteve në pronësi të tij, të shpallura me rëndësi historike kombëtare. Vendimi për ndryshimin e statusit

të dokumenteve të shpallura me rëndësi historike kombëtare merret në të njëjtën formë, me të njëjtën procedure dhe nga të njëjtat autoritete, si në rastin e shpalljes së tyre si të tilla.

Neni 27

1. Drejtorja e Përgjithshme e Arkivave, kur nis procedurën për shpalljen e dokumenteve në pronësi të arkivave private, si dokumente me rëndësi historike kombëtare, njofton menjëherë pronarët ose përfaqësuesit e këtyre të fundit.

2. Efektet ligjore të vendimit hyjnë në fuqi një ditë pas shpalljes.

Neni 28

1. Dokumentet e arkivave private, që shpallen me rëndësi historike kombëtare nuk kane afat të parashkrueshëm. Shpallja e tyre si të tilla nuk është pengesë për transferimin e të drejtës së pronësisë dhe të të drejtave të tjera mbi këto dokumente.

Neni 31

2. Arkivat private, që kanë në pronësi dokumente të shpallura me rëndësi historike kombëtare, në rastin e ndryshimit të pronësisë, janë të detyruara t'i bëjnë të njohur paraprakisht blerësit statusin e dokumenteve të tyre.

Neni 29

1. Asgjësimi i dokumenteve të shpallura me rëndësi historike kombëtare, në pronësi të arkivave private, është i ndaluar.

2. Asgjësimi i dokumenteve që e kane plotësuar afatin ligjor të ruajtjes, pronë e arkivave private, behet me të njëjtat procedura si për arkivat shtetërore. Ligjshmëria e vendimit për asgjësim miratohet zyrtarisht dhe me shkrim nga autoritetet e arkivave shtetërore përkatës.

Neni 30

Dokumentet e shpallura me rëndësi historike kombëtare, në pronësi të arkivave private, nuk mund të shiten dhe të dhurohen jashtë vendit.

1. Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave, në cilësinë e përfaqësuesit të shtetit shqiptar, gëzon të drejtën e parablerjes së dokumenteve të shpallura me rëndësi historike kombëtare, që ndodhen në pronësi të subjekteve private.

2. Kur subjektet private dëshirojnë të shesin dokumente të shpallura me rëndësi historike kombëtare, ato duhet të paraqesin pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Arkivave përshkrimin e tyre, në përputhje me normën e njësuar në fuqi. Subjekti privat që ka në pronësi dokumente të tilla është i detyruar të paraqesë me shkrim të dhënat e kërkuara nga Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave.

3. Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave, pas këshillimit të të dhënave përshkrimore, të vlerësuara nga Komisioni i Përhershëm i Eksperteve, vendos për dhënien ose jo të lejes për shitjen, si dhe për kushtet e tregtimit të këtyre dokumenteve. Në çdo rast Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave është e detyruar t'i ktheje përgjigje pronarit të dokumenteve brenda 30 ditëve nga data e dorëzimit të të dhënave përshkrimore për to. Kundër vendimit të dhënë nga Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave, personi ka të drejtën e ankimit në gjykatë, sipas Kodit të Procedurave Administrative.

Neni 32

Shteti liron nga detyrimet vjetore fiskale pronarët e arkivave private, që u dhurojnë arkivave shtetërore dokumente të shpallura me rëndësi historike kombëtare, në përputhje me ligjin nr.7892, datë 12.12.1994 "Për sponsorizimet".

Neni 33

Arkivat private, që administrojnë dokumente të shpallura me rëndësi historike kombëtare janë të detyruar të bëjnë regjistrimin e tyre në evidencën e arkivave shtetërore, qendrore ose vendore dhe në përputhje me legjislacionin për trashëgiminë kulturore. Regjistrimi i tyre behet jo më

vone se një vit nga hyrja në fuqi e këtij ligji. Me mbarimin e këtij afati, çdo tjetërsim ose shitblerje e dokumenteve me rëndësi historike kombëtare në pronësi të tyre është i paligjshëm.

Neni 34

1. Pronaret e arkivave private, që u dhurojnë ose u shesin arkivave shtetërore dokumente me rëndësi historike kombëtare, gëzojnë të drejtën e pronësisë intelektuale, sipas legjislacionit në fuqi.

2. Këto të drejta i gëzon çdo subjekt privat për dokumentet e krijuara jashtë funksioneve shtetërore.

Neni 35

1. Kur subjektet shtetërore privatizohen, dokumentet e tyre mbeten pronë e shtetit. Institucionet e administratës shtetërore, që bëjnë privatizimin, janë të detyruara të dorëzojnë paraprakisht në arkivat shtetërore përkatës, qendrore ose vendore, arkivat e subjekteve shtetërore që privatizohen.

2. Autoritetet e arkivave shtetërore vendosin për dhënien e pjesshme ose të plotë të kopjeve të dokumenteve, që lidhen me tekniken dhe teknologjinë e prodhimit, pronarit të ri joshtetëror, me kërkesën e këtij të fundit. Shpenzimet e riprodhimit të dokumenteve janë të palës kërkuese.

KREU V

ARKIVAT E NUMERIZUAR

Neni 36

1. Dokumentet e numerizuara, pavarësisht nga forma e regjistrimit dhe e qarkullimit, kane vlere administrative e juridike vetëm nëse janë hartuar e janë ruajtur sipas standardeve të miratuara.

2. Përshkrimi ligjor i dokumentit të numerizuar bëhet nga Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave dhe institucionet shtetërore të shërbimit informatik. Ato përgatisin rregulla të detyrueshme për hartimin, evidencimin, qarkullimin, përpunimin tekniko-shkencor, ekspertizën e vlerës së ruajtjes e asgjësimin, si dhe për ruajtjen, dublikimin, riprodhimin dhe legalizimin e dokumenteve të numerizuara. Këto rregulla miratohen nga Këshilli i Ministrave.

Neni 37

Dokumentet e numerizuara janë të vlefshme si pasuri arkivore nëse janë regjistruar në forme të pandryshueshme që në aktin e krijimit.

Neni 38

Kalimi i dokumentit që është krijuar në bartës material (letër, pergamene) në dokument, në formë të numerizuar, bëhet duke ruajtur njeshmërinë me origjinalin.

Neni 39

Dokumentet e numerizuara ruhen pranë arkivave të institucioneve shtetërore, qëndrore dhe vendore. Në mbarim të afatit ligjor të ruajtjes pranë tyre, ato dorëzohen në arkivat shtetërore respektive, sipas përshkrimit në nenin 9 të këtij ligji.

Neni 40

Institucionet fondkrijuese të dokumenteve të numerizuara dorëzojnë pranë arkivave përkatës, në të njëjtët bartës që kanë regjistruar dokumentet, edhe mjetet e informimit dhe të kërkimit arkivor.

Neni 41

1. Arkivat e numerizuar janë pjesë e rrjetit arkivor kombëtar. Arkivat e numerizuar i nënshtrohen se njëjtës disipline ligjore për ruajtjen, komunikimin dhe shërbimin.

2. Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave ka të drejtën e përcaktimit të programeve të numerizimit të dokumenteve në institucionet fondkrijuese.

KREU VI

DOREZIMI I DOKUMENTEVE NE ARKIVAT SHTETERORE

Neni 42

1. Dokumentet arkivore, me mbarimin e afatit të shërbimit operativ pranë arkivave të institucioneve fondkrijuese, dorëzohen nga këto të fundit për ruajtje dhe administrim në arkivat shtetërore, në përputhje me nenin 9 shkronjat "b", "c", "ç" dhe "d" të këtij ligji, të sistemuara dhe të inventarizuara, sipas rregullave të përcaktuara nga Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave. Bashke me dokumentet dorëzohen:

a) dy kopje të inventarit;

b) një kopje inventari në regjistrim të numerizuar, që përputhet me programin e informatizimit të aktivitetit, ku dorëzohen dokumentet.

Neni 43

Dorëzimi i dokumenteve të institucioneve shtetërore në arkivat përkatës, përshkruar sipas nenit 9 shkronjat "b", "c", "ç" dhe "d" të këtij ligji, behet sipas këtyre afateve normative:

a) dokumentet administrative dorëzohen pasi të kenë kaluar 10 vjet nga data e krijimit të tyre. Ky afat është i detyrueshëm edhe për dokumentet në figure, në zë e në lëvizje, që përbejnë dokumente administrative;

b) dokumentet tekniko-shkencore dorëzohen pas mbarimit të nevojave për shërbim operativ, por jo me vone se 25 vjet nga viti i krijimit të tyre;

c) dokumentet në figure, në zë e në lëvizje dorëzohen pasi të kenë kaluar 15 vjet nga data e krijimit të tyre;

ç) regjistrat e akteve të gjendjes civile dorëzohen pasi të kenë kaluar 75 vjet nga data e krijimit të tyre;

d) dokumentet e klasifikuara "sekret shtetëror" dorëzohen pas deklasifikimit të tyre.

Deklasifikimi behet nga autoriteti i klasifikues.

Neni 44

Dokumentet e institucioneve qendrore e vendore të administratës shtetërore dorëzohen në rrjetin shtetëror të arkivave drejtpërdrejt nga institucioni që i ka krijuar.

Neni 45

1. Arkivat e institucioneve qendrore e vendore të administratës shtetërore, që e mbyllin veprimtarinë e tyre për çfarëdo lloj shkak, dorëzohen menjëherë pranë arkivave përkatës, sipas nenit 9 shkronjat "b", "c", "ç" dhe "d" të këtij ligji.

2. Kur funksionet ose atributet e një institucioni shtetëror barten ligjërisht të një institucion tjetër, ky i fundit mund të administrojë dokumentet e trashëguara deri në mbushjen e afateve të parashikuara në nenin 43 të këtij ligji.

Neni 46

1. Institucionet arkivore shtetërore të përshkruara në nenin 9 shkronjat "b", "c", "ç" dhe "d" të këtij ligji kanë të drejtë të tërheqin para afatit normativ dokumentet e krijuara prej institucioneve të administratës shtetërore qendrore e vendore, në rast rreziku të dukshëm dëmtimi a zhdukjeje fizike.

2. Në këtë rast, si dhe kur veprimtaria e një institucioni shuhet, shpenzimet për përpunimin arkivor të dokumenteve përballohen nga institucioni fondkrijues, kur ky ekziston, ose nga institucioni i burimit të varësisë.

Neni 47

Dokumentet e subjekteve jashtetërore, të personave juridike e fizike private, si dhe ato të personaliteteve shkencore, politike, kulturore, të krijuara jashtë përgjegjësive të tyre shtetërore, të shpallura me interes historik kombëtar, dorëzohen në arkivat shtetërore me vullnetin e tyre ose të trashëgimtarëve, me marrëveshje

Neni 48

Arkivat e përshkruar në nenin 9 shkronjat "a", "b", "c", "ç", "d" dhe "dh" të këtij ligji janë të vetmet institucione shtetërore që kanë të drejtën e blerjes dhe të administrimit të trashëgimisë dokumentare dhe të dorëshkrimeve.

Neni 49

1. Studiuesit dhe punonjësit shkencore, që bëjnë kërkime për projekte të institucioneve arkivore, kërkimore-shkencore shtetërore në arkiva të vendeve të tjera dhe marrin prej tyre dokumente, janë të detyruar t'i dorëzojnë ato në arkivin e institucionit ku punojnë, si dhe të dërgojnë në arkivat shtetërore përkatës një relacion me përshkrime të hollësishme për sasinë dhe përmbajtjen e tyre.

2. Në këto raste, studiuesit dhe punonjësit shkencore kanë të drejtën e një kopjeje falas të dokumenteve. Kopja u ofrohet nga arkivi pranues.

Neni 50

Institucionet joshtetërore, personat juridike e fizike private që dhurojnë, lënë në trashëgim a për ruajtje ose u shesin dokumente arkivave shtetërore, gëzojnë të drejtën për të marre, sipas marrëveshjes, riprodhime falas të tyre.

Neni 51

Në rast të ndryshimeve në organizimin administrativo-territorial, të riorganizimit të veprimtarisë së organeve shtetërore, njoftohet Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave ose arkivat shtetërore, të përshkruar në nenin 9 shkronjat "a", "b", "c", "ç", "d" dhe "dh" të këtij ligji, për të vendosur për administrimin e mëtejshëm të dokumenteve.

Neni 52

Dokumentet e shpallura me rëndësi historike kombëtare në pronësi a zotërim të subjekteve joshtetërore dhe personave juridike e fizike private, kur këto e shuajnë veprimtarinë e tyre ose nuk kanë trashëgimtarë të njohur me ligj, depozitohen në arkivat shtetërore.

KREU VII

KOMUNIKIMI DHE SHFRYTEZIMI I DOKUMENTEVE TE FONDIT ARKIVOR KOMBETAR

Neni 53

1. Shërbimi arkivor garanton te drejtën për t'u njohur me dokumentet qe dëshmojnë veprimtarinë e administratës shtetërore.
2. Personi dhe institucionet janë te barabarte ne te drejtën për shërbim arkivor.
3. Fondkrijuesit gëzojnë te drejtën e shfrytëzimit te dokumenteve ne çdo kohe, pavarësisht nga afatet e përcaktuara ne nenin 61 te këtij ligji.
4. Fondkrijuesit joshtetërore kane te drejtën e kufizimit te shërbimit me dokumentet e tyre ne afate te ndryshme nga ato te përcaktuara ne nenin 61 te këtij ligji.

Neni 54

1. Shërbimi arkivor ofrohet pa autorizim.
2. Shfrytëzimi i arkivave shtetërore e private u ofrohet kërkuesve, pavarësisht nga kombësia, shtetësia, statusi ose funksioni i tyre.
3. Autoriteti arkivor shtetëror, kur është e nevojshme, ofron vetëshërbim.

Neni 55

Kërkuesi i një dokumenti nuk është i detyruar të paraqesë arsye për t'u lejuar që ta shfrytëzojë atë.

Neni 56

Kërkesa për shfrytëzim dokumentesh mund të mos pranohet nëse shërbimi për to është i kufizuar me ligj.

Neni 57

Nëse një arkiv nuk e ka dokumentin e kërkuar, kur është e mundshme, i tregon kërkuarit se në cilin arkiv ose autoritet publik ndodhet.

Neni 58

Punonjësit e rrjetit arkivor kombëtar shërbejnë dokumentet besnikërisht me origjinalin, pa komente ose interpretime.

Neni 59

Mjetet e informacionit dhe të kërkimit arkivor janë të hapura. Shërbimi i tyre nuk mund t'i kufizohet askujt.

Neni 60

Shfrytëzimi i dokumenteve të fondit arkivor kombëtar bëhet sipas kërkesave të këtij ligji, nëpërmjet:

- a)** shërbimit të dokumenteve ose riprodhimeve të tyre (mikrofilma, fotokopje) për studim në sallat e leximit të arkivave;
- b)** botimit të udhërrëfyesve, katalogëve, inventarëve, si dhe përmbledhjeve me dokumente;
- c)** përgatitjes dhe hapjes së ekspozitave dokumentare. Ekspozimi i dokumenteve origjinale lejohet vetëm kur sigurohet ruajtja fizike dhe teknologjike, sipas rregullave në fuqi;
- ç)** publikimit në organet e shtypit, radios, medias, multimedias dhe kinematografisë;
- d)** dhënies së burimeve institucionale shtetërore e jashtetërore për problemet që u interesojnë;
- dh)** të gjitha formave të promovimit të vlerave kulturore që ruhen në arkiva;
- e)** shërbimit të numerizuar në distancë.

Neni 61

1. Dokumentet e publikuara një here janë lirisht te shfrytëzueshme.
2. Dokumentet qe administrohen ne institucionet arkivore shtetërore, jepen për shfrytëzim pasi kane kaluar 25 vjet nga data e krijimit.

Neni 62

Dokumentet qe përmbajnë te dhëna te rëndësishme për sigurimin e interesave te larte te shtetit, qe janë pranuar ne arkivat shtetërore para hyrjes ne fuqi te këtij ligji dhe nuk janë deklasifikuar ende, jepen për shfrytëzim, sipas kërkesave te ligjit nr. 8457, date 11.2.1999 "Për informacionin e klasifikuar "sekret shtetëror".

Neni 63

Arkivat mbrojnë jetën intime te personit. Ndalohet njohja, shfrytëzimi dhe publikimi i dokumenteve qe përmbajnë te dhëna me karakter vetjak dhe cenojnë jetën private te personit. Dokumentet qe përmbajnë te dhëna me karakter vetjak dhe cenojnë jetën intime te personit, shërbehen vetëm pasi kane kaluar, sipas rastit, 50 deri ne 150 vjet nga data e krijimit te tyre.

Neni 64

Dokumentet e pronësisë u shërbehen trashëgimtarëve te pronës, përfaqësuesve te tyre ligjore dhe institucioneve shtetërore, qe kane kompetenca vendimmarrëse te njohura me ligj për trashëgimin e pronave.

Neni 65

1. Institucionet publike ne veprim, qe kane autoritet klasifikues për arkivat e tyre dhe institucionet arkivore, qe kane trashëguar informacion te klasifikuar, mund te kufizojnë pjesërisht shfrytëzimin e dokumenteve arkivore, ne përputhje me ligjin nr.8457, date 11.2.1999 "Për informacionin e klasifikuar "sekret shtetëror".
2. Kufizime mund te zbatohen edhe ne funksion:
  - a) te mbrojtjes se sigurisë kombëtare dhe te normalitetit ne marrëdhëniet me jashtë;

- b)** te interesave te sigurimit publik;
- c)** te fshehtësisë për hetimin dhe ndjekjen e veprimtarive kriminale;
- ç)** te respektimit te interesave tregtare dhe te barazisë ne konkurrence;
- d)** te moscenimit te barazisë se palëve ne një konflikt;
- dh)** te mbrojtjes se ekosistemeve natyrore;
- e)** te sigurisë se misioneve mbikëqyrëse, si dhe te kushteve për inspektim dhe kontroll nga administrata;
- ë)** te mosdemtimit te politikës financiare, monetare dhe tatimore te shtetit;
- f)** te respektimit te mirëbesimit ne vendimmarrje brenda ose ndërmjet autoriteteve publike, për përgatitjen e një dosjeje;
- g)** te interesave te tjerë te individit, qe vlerësohen te ligjshëm nga institucionet e specializuara.

Neni 66

Shfrytëzimi i dokumenteve arkivore mund te lejohet edhe për rastet e parashikuara ne nenin 65, nëse një interes publik me i larte e përlij hapjen.

Neni 67

1. Leje për shfrytëzim te parakohshëm te dokumenteve, qe u kufizohet shërbimi ne nenet 61, 62 dhe 63 te këtij ligji, jepen përkatësisht:

- a)** nga fondkrijuesi;
- b)** nga autoriteti klasifikues, për dokumentet e klasifikuara "sekret shtetëror;
- c)** nga vete personi, për dokumentet qe përmbajnë te dhëna intime dhe qe kane te bëjnë me dinjitetin personal te tij.

2. Te drejtën e përjashtimit e kane, gjithashtu:

- a) Drejtori i Përgjithshëm i Arkivave, për dokumentet që ndodhen në Arkivin Qendror Shtetëror dhe në arkivat shtetërore të qarqeve, pas marrjes së pëlqimit me shkrim të fondkrijuesit, kur ai ekziston;
- b) drejtuesi i institucionit, për dokumentet që ruhen në arkivat e sistemit ose në arkivat që administrojnë dokumente të së njëjtës tipologji;
- c) çdo subjekt i autorizuar me ligj.

Neni 68

1. Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave, rrjeti arkivor në varësi të saj dhe çdo njësi e shërbimit arkivor pranë institucioneve të administratës shtetërore, qendrore e vendore, nuk kanë autoritet klasifikues mbi dokumentet që ruajnë e administrojnë.
2. Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave bën deklasifikimin e dokumenteve të klasifikuara "sekret shtetëror", që ka trashëguar, sipas përgjegjësisë që i njihet ligji nr.8457, datë 11.2.1999 "Për informacionin e klasifikuar "sekret shtetëror"", si dhe aktet nënligjore në zbatim të tij.

Neni 69

Mjetet e informimit dhe të kërkimit arkivor bëjnë të ditur tërësinë e fondeve të dokumenteve të arkivave. Ato njoftojnë edhe për ekzistencën e dokumenteve të klasifikuara "sekret shtetëror", por pa deklaruar përmbajtjen e të dhënave të mbrojtura nga ligji.

Neni 70

1. Kur shfrytëzimi i një dokumenti arkivor është miratuar, shërbimi arkivor autorizon këshillimin e tij në njërin nga format e ruajtjes (mikrofilm, riprodhim dhe origjinal) ose dhënien e kopjeve të certifikuara të tij. Shërbimi arkivor mban parasysh, brenda mundësive, zgjedhjen e kërkuesit për shërbim.
2. Fotokopje ose riprodhime në formë të tjera japin për të ilustruar botimet, për përgatitje ekspozitash, si dhe për shërbime të tjera të ligjshme.

Neni 71

1. Kërkuesi ka te drejte te njihet me një arsye ligjore për mospranimin e shërbimit, duke përfshirë rastin e dokumentacionit te klasifikuar "sekret shtetëror".
2. Kërkuesi ka te drejte te kërkojë autorizim nga autoriteti klasifikues për t'u njohur me informacionin e klasifikuar "sekret shtetëror".
3. Autoriteti klasifikues mund te lejoje njohjen e pjesshme, si rrjedhim, fshehjen e pjesshmete informacionit te klasifikuar "sekret shtetëror". Kërkuesi vihet ne dijeni për këtë.

Neni 72

Kërkuesi, te cilit nuk i pranohet shërbimi për dokumente te klasifikuara "sekret shtetëror", ka te drejtën e ankimit ne gjykate ose përpara çdo organi tjetër te paanshëm te parashikuar me ligj.

Neni 73

Shërbimi arkivor nuk është i detyruar te japë për shfrytëzim një dokument te botuar ose qe është lehtësisht i shfrytëzueshëm ne burime te tjera.

Neni 74

1. Shërbimi arkivor dhe autoritetet publike krijuese te dokumenteve janë te detyruara:
  - a) te vene ne dijeni publikun për te drejtën për te shfrytëzuar dokumentet arkivore dhe për mënyrën e realizimit te kësaj te drejte;
  - b) te sigurojnë ushtrimin e kësaj te drejte ne dobi te interesave te shtetasve;
  - c) te kualifikojnë nëpunësit e tyre, për te kryer detyrat dhe detyrimet për zbatimin e kësaj te drejte.
2. Shërbimi arkivor dhe autoritetet publike kane për detyre:
  - a) te bëjnë përpunimin tekniko-shkencor te dokumenteve te tyre, duke i bere lehtësisht te shfrytëzueshme;

b) te zbatojnë procedura te qarta për asgjësimin e dokumenteve pa vlere ruajtjeje.

Neni 75

Autoritetet publike, me nismën e tyre, bëjnë te njohura burimet qe kane ne dispozicion, ne funksion te transparecës se veprimtarisë te administratës shtetërore, ne shërbim te nxitjes se pjesëmarrjes te publikut ne çështje me interes për te dhe ne funksion te forcimit te shtetit te se drejtës dhe te mirëqeverisjes.

Neni 76

Institucionet e qeverisjes qendrore dhe vendore bëjnë përpjekje te bashkërenduara, mutatis mutandis, për te lehtësuar kushtet e komunikimit te arkivave private me arkivat publike.

Neni 77

1. Kërkesat e institucioneve shtetërore e joshtetore, si dhe te personave juridike e fizike private, për studime joshkencore, te dhëna arkivore, kopje ose ekstrakte dokumentesh, qe ruhen ne arkivat shtetërore, plotësohen kundrejt pagesës, sipas tarifave te miratuara nga Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave.

2. Shërbimi me fotokopje, për dokumente ne funksion te studimeve shkencore universitare akademike, behet me tarife te diferencuar favorizuese.

Neni 78

1. Sasia e dokumenteve te riprodhuara, qe i shërbehen kërkuesit, ne baze te flete-porosisë se tij, përcaktohet nga autoriteti arkivor shërbyes, ne përputhje me objektin e kërkesës.

2. Kërkuesit qe shtrembëron burimin ne përdorimin publik te dokumentit, nuk i shërbehen riprodhime.

Neni 79

1. Kur subjektet joshtetore, personat juridike e fizike private, pronare ose zotërues a mbajtës te dokumenteve, nuk respektojnë detyrimet e parashikuara nga ky ligj, Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave përcakton një afat kushtetues, për te verifikuar zbatimin e dispozitave ligjore. Nëse

detyrimet nuk plotësohen brenda afatit kushtetues, dokumentet e tyre merren për ruajtje nga arkivat shtetërore.

2. Ne rast se shërbimi arkivor kombëtar vlerëson se ekziston rreziku i dëmtimit të menjëhershëm, që mund të sjellë zhdukje të dokumenteve, ato merren në administrim pa lënë afat kushtetues.

3. Në të dyja rastet ruhet e drejta e pronësisë dhe e rikthimit të dokumenteve.

KREU VIII

EKSPORTIMI DHE IMPORTIMI I DOKUMENTEVE

Neni 80

1. Dokumentet e fondit arkivor kombëtar, që ruhen në arkivat shtetërore ose private paraqiten në mjedise ndërkombëtare, jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, për qëllime manifestimi, ekspozimi ose promovimi kulturor, si dhe për qëllime historike e shkencore, vetëm kur garantohet me marrëveshje ruajtja e integritetit dhe siguria e tyre fizike, në udhëtim dhe në kohën e veprimtarisë.

2. Vlera e sigurimit përcaktohet me marrëveshje, sipas standardeve ndërkombëtare, nga autoritetet e parashikuara në nenet 82 dhe 83 të këtij ligji.

Neni 81

Dokumentet e fondit arkivor kombëtar, që pësojnë dëmtime gjatë transportit ose për shkak të mikromjedisit, ku do të vendosen gjatë ekspozimit, nuk lejohet të paraqiten në mjedise ndërkombëtare.

Neni 82

Leja për paraqitjen e dokumenteve të fondit arkivor kombëtar në mjedise ndërkombëtare jepet:

a) për dokumentet që ruhen në Arkivin Qendror Shtetëror dhe arkivat shtetërore vendore, nga Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave;

- b) për dokumentet qe ruhen ne arkivat shtetërore te sistemit dhe arkivat qe ruajnë dokumente te se njëjtës tipologji, nga drejtuesit e institucioneve te varësisë përkatëse;
- c) për dokumentet qe ruhen nga arkivat private, nga Këshilli i Larte i Arkivave.

Neni 83

Dokumentet e fondit arkivor kombëtar, qe përbejnë vlera unikale te trashëgimisë kulturore kombëtare, te përcaktuara si te tilla nga Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave, paraqiten jashtë shtetit me vend im te Këshillit te Ministrave.

Neni 84

Autoritetet, qe kane te drejte për dhënie leje për paraqitjen e dokumenteve te fondit arkivor kombëtar ne mjedise ndërkombëtare, sipas neneve 82 dhe 83 te këtij ligji, janë te detyruara te përcaktojnë datën e sakte te rikthimit te tyre ne vendruajtjen e përhershme. Koha e qëndrimit jashtë shtetit nuk mund te jete me shume se një vit nga data e daljes nga territori i Republikës se Shqipërisë.

Neni 85

Ne rastin e lejimit te daljes se përkohshme te dokumenteve te fondit arkivor kombëtar jashtë territorit shtetëror, institucioni miratues është i detyruar t' i shoqërojë ato me lejet përkatëse për autoritetet doganore, sipas legjislacionit ne fuqi.

Neni 86

1. Importimi i dokumenteve për pasurimin e arkivave te Shqipërisë behet sipas marrëveshjeve te nënshkruara nga palët bashkëpunuese.
2. Pasuritë arkivore, qe hyjnë ne rrjetin arkivor te Republikës se Shqipërisë përmes importit, shoqërohen me certifikatën qe përcakton identitetin dhe prejardhjen e tyre dhe me lejen e autoritetit dërgues.

Neni 87

Shteti shqiptar, sipas legjislacionit ne fuqi dhe marrëveshjeve ndërkombëtare, ka detyrimin te interesohet e te kërkojë rikthimin ne vend te dokumenteve te fondit arkivor kombëtar, qe kane dale ne mënyrë te paligjshme jashtë territorit shtetëror.

Neni 88

1. Kur ne territorin e Republikës se Shqipërisë vihet re se ka dokumente te një shteti tjetër, te hyra ne rruge te paligjshme, këto kalojnë ne ruajtje te përkohshme pranë Drejtorisë se Përgjithshme te Arkivave, deri ne zgjidhjen përfundimtare te çështjes
2. Nëse brenda pese vjetëve, pas publikimit te ekzistencës se këtyre dokumenteve, nuk paraqiten kërkesa për rikthimin e tyre ne vendin e prejardhjes, ato kalojnë ne pronësi te shtetit shqiptar.

KREU IX

ARKIVISTI

Neni 89

Punonjësi i rrjetit arkivor kombëtar te Republikës se Shqipërisë respekton Kodin Deontologjik Ndërkombëtar te Arkivisteve.

Neni 90

Arkivistet e rrjetit arkivor shtetëror nuk mund te jene anëtarë te partive politike. Përgjegjësia e tyre si ruajtës te trashëgimisë dhe te informacionit rrjedh nga Kushtetuta e Republikës se Shqipërisë dhe përcaktohet nga ligjet ne fuqi.

Neni 91

Arkivistet janë të paanshëm në ofrimin e shërbimit për shfrytëzimin e dokumenteve dhe respektojnë kufizimin ligjor për mbrojtjen e të dhënave të jetës private të individit dhe të interesave të veçante të shtetit, pavarësisht se mund të njihen me to për shkak të detyrës.

KREU X

KUNDERVAJTJET ADMINISTRATIVE DHE GJOBAT

Neni 92

1. Autoritetet dhe punonjësit e arkivave shtetërore mbajnë përgjegjësi ligjore për shkeljen e kërkesave të këtij ligji. Në kuptim të këtij ligji, kur nuk përbejnë veprë penale, përbejnë kundërvajtje administrative dhe dënohen me gjobe nga 1 deri në 5 paga mujore shkeljet e mëposhtme:

a) mungesa e kushteve të nevojshme të caktuara nga Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave për ruajtjen fizike e teknologjike të dokumenteve;

b) moszbatimi i kërkesave të këtij ligji dhe rregullave të caktuara nga Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave për evidencimin, sistemimin dhe shfrytëzimin e dokumenteve;

c) mosdorëzimi në afat dhe sipas kërkesave të këtij ligji i dokumenteve në arkivat shtetërore;

ç) mosdhënia e të dhënave të nevojshme për regjistrimin dhe evidencimin e veprimtarisë arkivore e të dokumenteve të tyre arkivave shtetërore, të përcaktuar me ligj;

d) pengimi i punonjësve të autorizuar nga Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave për të kryer përgjegjësitë e tyre sipas këtij ligji.

2. Shkeljet që kanë të bëjnë me tjetërsimin e dokumenteve dhe humbjen e dokumenteve të arkivit nga persona që i kanë në administrim, kur ato nuk janë kopje e vetme, dënohen me gjobe nga 2 deri në 10 paga mujore.

3. Personat fizike e juridike private i nënshtrohen gjobës nga 100 mije deri ne 300 mije leke kur kane kryer shkeljet e përmendura ne shkronjat "a", "ç", "d" te pikës 1 dhe piken 2 te këtij neni.
4. Gjoba vendoset nga punonjësi i autorizuar nga Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave.
5. Për botimin e burimeve arkivore ne kundërshtim me dispozitat e këtij ligji, mbajnë përgjegjësi edhe kërkuesit. Kërkuesi qe shkel ne mënyrë te përsëritur rregulloren e shfrytëzimit te dokumenteve arkivore, ose dëmton vete dokumentet, mund te përjashtohet për një periudhe deri 1-vjeçare nga e drejta e shërbimit arkivor.
6. Kundër vendimit te dënimit me gjobe ose te përjashtimit, personat qe kane kryer shkeljet mund te bëjnë ankim ne gjykate brenda 30 ditëve nga data e shpalljes se vendimit.
7. Asgjësimi i dokumenteve, ne kundërshtim me kërkesat e këtij ligji, vjedhja, si dhe humbja e dokumenteve te shpallura te një rëndësie te veçante, kur shkelja përbën vepër penale, dënohet sipas Kodit Penal.

KREU XI DISPOZITA TE FUNDIT

Neni 93

1. Masat për mbrojtjen e dokumenteve ne kohe te veçante rrjedhin nga ligji nr.8756, date 26.3.2001 "Për emergjencat civile".
2. Rregullat e zhvendosjes (evakuimit), te shmangies dhe te risistemimit te doku menteve ne kohe te veçante përcaktohen me vendim te Këshillit te Ministrave.

Neni 94

Ngarkohet Këshilli i Ministrave te nxjerre aktet nënligjore ne zbatim te neneve 9 pika 3, 14 pika 5, 15 pika 2, 25 pika 1, 36 pika 2, 83 dhe 93 pika 2 te këtij ligji.

Neni 95

Ligji nr.7726, date 29.06.1993 “Per fondin arkivor kombetar dhe per arkivat”, shfuqizohet.

Neni 96

Ky ligj hyn ne fuqi 15 dite pas botimit ne Fletoren Zyrtare.